

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Classletter January 16, 1930 at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 37.

KEIRTADIENIS, RUGSĖJO-SEPTEMBER 13, 1951

VOL.-METAI XXXV

Dienos Klausimai

Rugsėjo 4-tą netoli Filadelfijos, jo paties namuose atrado nusižudžiusį amerikiečių rašytoją, daugelio knygų autorių Leonardą Adamic, 52 metų amžiaus. Nors autoritetai paskelbė, kad Adamic yra pats nusižudęs, vienok daugelis tuo abejoja. Tarp tokių abejojantių yra velionies brolis Liubljanos universiteto profesorius Franc Adamic. Rašytojas Adamic yra jugoslavų kilmės. Amerikon jis atvyko 14-kos metų amžiaus. Kurį laiką Adamic rėmė Kremliaus liniją, vienok kai Jugoslavija, Tito vadovaujama, atsiskyrė nuo Kremliaus ir kominformo, tai ir Adamic atšalo nuo Kremliaus. Paskiausiu laiku jis rašė knygą apie Jugoslaviją ir Tito atsiskyrimą nuo Stalino. Labai galimas daiktas, kad Kremliaus agentai jautė, kad toje knygoje bus paduota faktų žalingų Stalino politikai ir komunistų propagandai, užtai jį galėjo nugalabinti. Tokiam įtarimui pagrindo duoda dingę paskutinės knygos rankraščiai. Adamic savo laiku labai įdomavosi tautinių grupių veikla ir daugelį kolonijų jis yra atlankęs su paskaitom.

Užsienį pasiekė žinios, kad komunistinės Čekoslovakijos prezidentas Klement Gottwald pravedė savo kabinete didelę reorganizaciją. Iš kai kurių labai svarbių postų yra pašalinti Kremliaus pastumdėliai, o į jų vietas padėti patikimi čekai. Esą, Maskvos patikimieji turėjo praversti kabineto ir partijos išvalymą, vienok jie patys tapę išvalymo aukomis. Toks judėjimas dvelkia titoizmu ir rodo, kad ir komunistinė Čekoslovakija pradeda krautis Kremliaus kontrole. Užsienį taipgi pasiekia žinios, kad panašūs judėjimai reiškiasi Lenkijoje, Vengrijoje, Rumunijoje ir net mažytėje Albanijoje. Net buvusiešs karštiešs komunistams jau pradeda įgrysti Stalino ir jo agentų kontrolė. Prancūzijos komunistų partijos generalinis sekretorius Jacques Duclos irgi reikalauja daugiau nepriklausomybės nuo Maskvos nustatytos linijos. Pasirodo, kad net smarkiausia propaganda ir griežčiausi valymai nepatikrina Maskvai ištikimybės ir kontrolės. Suprantama, irimas nuolat eis gilyn ir stiprės. Sovietai savo režimą gali palaikyti tik jėga, žiauriausiais nekomunistų ir nepatikimųjų persekiojimais ir žudymais.

Komunistai matomai jau yra gerokai pasitruosę naujai ofensyvai Korėjoje, už tai jie nenori daugiau kalbėti apie paliaubų derybas. Jungtinių Tautų komandierius generolas Ridgway paskiausiomis dienomis siūlė pasirinkti deryboms naują vietą, bet komunistai neduoda atsakymo. Raudonieji Kaesong'e ir jo apilinkėse koncentruoja dideles jėgas. Kaip žinoma, Kaesong'e kelias savaites rėjo paliaubų derybos. Alijantų vadovybė nujaudė, kad raudonieji jau yra pasiruošę didelei rudeninei ofensyvai ir kad ją gali bile dieną pradėti. Tik gavę naujus smūgius raudonieji pasidarys sukalbamesni.

TEN MAIŠYSIS ŽEMĖ SU DANGUMI

Nukreipkime savo mintis anapus Atlanto, į dabartinę Vokietiją, tremtinių pavadintą jau II-jo karo fronto, kur atitinkamu laiku vėl maišysis žemė su dangumi, vėl fronto ugnyje naikins gyvybes ir kultūrą—kaip tai buvo ir tebėra Lietuvoje ir kaip kad dabar vyksta Korėjoje, kur liejamas kraujas narsių Amerikos sūnų ir dukterų.

Dar šiandien tebeprisimenu, kaip buvo džiugu, kai prieš porą metų New Yorko stotyje pamatė savo dėdę, kuris manęs laukė 4 metus ir su džiaugsmo sąsromis tarsi tėvas pasitikio mano šeima, išstrukusia iš karo griuvėsių. Taip buvo kone visiems. Tokių lietuvių susitikimų šiaurės Atlanto, labiau ar mažiau džiaugsmingų, po II-jo karo buvo daugiau 24,000, tačiau dar 9,000 mūsų tremtinių tebėra atskirti nuo laisvojo pasaulio gyvenimo ir nuo savųjų.

Net ir dabar tebestovi prieš akis kitas vaizdas, sunkus prisiminimas, tai mano atsisveikinimas Vokietijoje su tais, kurie ten liko didesniai vargai, nevilčiai ir III-jo karo pavojams. Ir dabar, rodos, tebebatuau jų liūdnu, liesus veidus ir tebegirdžiu jų tartus žodžius: "Pasirūpinkite ten nuykė ir dėl mūsų."

Ak, sunku būtų suskaičiuoti visus tuos bendrus tremtinių vargas, kai buvome prieš apipiešti, kankinti, išvyti iš namų ir neturėjome, rodos, pasaulio ramios vietos. Ir skaudžiausia, kad dailis to paties likimo brolių, išsaugojusių gyvybę per fronto ugnis ir bombų krušą, pagaliau liko už tų jėms užtrenktų emigracijos durų, nes jie įvalidai, ligonys, seneliai, vaikai, nedarbingi ir su

AZ. Mannheim ir Westf. Rundschau. Dortmund liepos 26 d., rašo, kad iš Lietuvos į vakarų Vokietiją grįžo 1351 rytpūsiai, iš kurių suaugusių buvo tik 600. Visi kiti vaikai, išbadėję džiovininkai.

Extra!

SUKAKTYVINIS VAJUS

VEIKDOMOJIARYBA SAVO SUSIRINKIME
RUGSĖJO 10-12, 1951, NUTARĖ PASKELBTI GENERALINĮ VAJŲ

PRASIDĖS SPLIŲ 1, BAIGSIS GRUODZIO 31, 1951.

VAJUS KONESTINIS—SU DOVANOMIS.

SIS VAJUS DROMAS ATŽYMĖJIMUI SUSIVIENIJIMO 65 MTŲ SUKAKTIES.

VAJAUS PILESNIS PLANAS TILPS SEKANČIAM "GARSO" NUMERY.

KUOPOS PRĖOMOS PASIRUOSTI IR STOTI Į GENERALINIO/AJAUS RUNGTYNES.

NUMIRĖ JAMES GERARD

Southampton, N. Y.—Rugsėjo 6-tą numirė pagarsėjęs diplomatas James W. Gerard, 84 metų amžiaus.

Pirmojo pasaulinio karo laiku velionis buvo U. S. ambasadorium Vokietijai. U. S. įstojus karan, Gerard buvo kur laiką vokiečių nelaisvū.

Gerard, kad U. S. įstojus karan pusė milijono vokiečių sukils ir kovos Vokietijos puseje. Gerard į tai šaltai atsakė, kad Amerikoje yra pusė milijono lempinių stulpų (lampst) ant kurių bus iškarti, kurie pamėgins išstoti prieš U. S.

Velionis Gerard daug metų yra buvęs demokratų partijos išdininku.

AUKA LIETUVAI GELBĖTI FONDUI

LRKSA 158 kuopos narys Juozas Jankauskas, iš Pittsburgh, Pa., prisijuntė Lietuvai Gelbėti Fondui \$1.00 auka.

Vasaros mėnesiais aukų plaukimas Lietuvai Gelbėti Fondui buvo sumažėjęs. Dabar, gvyjant visuomeninei veiklai, Susivienijimo kuopos ir paskiri nari turėtų vėl dažniau prisiminti Lietuvai Gelbėti Fondą ir sugiegalii aukoti. Visos pajamos yra skiriamos Amerikos Lietuvii Tarybai Lietuvos laisvės nepriklausomybės atkovojojimui paremti, o kreditas tenk mūsų organizacijai.

ISTEIGTA LIETUVIŲ KULTŪROS TARBA

S. m. liepos mėn. 29 dieną Muenchene įvyko Vokietijoje šiuo metu gyvenančių mūsų kultūros darbuotojų susaavimas. Tame suvažiavime nugalėniai apsarstyti svarbiausie Vokietijos lietuvių švietimo ikultūriniai reikalai.

Sudūriniam darbu plauti sudaryta KULTŪROS TRYBA. Į ją įrinkti: dr. J. Briunskas—pirmininku, rašytoja V. Brazaitienė-Prosciūnaitė, rėtoja A. Giedrius, muzika M. Budriūnas ir p. J. Rimeikisnariais. Kultūros Tarybos būinė—Muenchene, DP stovykla Idmoching. Jos vykdomasis ganas skaitysis kultūros skius

Netoli Londono pašventas "Antokolio Namas" (Dom ntokol), skirtas daugiausiai sirtarnavusiems Lenkijai asmens apsigyventi. Šiuose namuose, lėle apsigyventi per 20 asmų. Namą suorganizavo Lenkų Tautinių Pagelbos Komitetas.

PASAULINIO MASTO PROTESTAS PRIĖŠ GENOCIDĄ

PLB Vokietijos Krašto Valdybos iniciatyva buvo sukvietas įvairii tautybių Centro Komitetų pasitarimas protesto akcijos prieš genocidą reikalui. Pasitarime dalyvavo lenku, ukrainiečių, latvių ir estų Centro komitetai. Daryvavusieji ARN nustovare Krašto Valdybos pasiūlymu bandyti suorganizuoti pasauliniu mastu protestą prieš genocidą, renkant kiekviename krašte parašus po atatinama deklaracija. Techniškai akcija turėtų pravesiti atatinkamų kraštų visuomeninės organizacijos, kurios tam reikalui turėtų būti tremtinių pastangomis užangažuotos.

Akcijos paruošimui susirinkimas išrinko komisija, kurią sudaro: dr. J. Zawalicz-Mowinsky—Lenkų Centr. Komiteto pirmininkas, prel. dr. F. Pobihuschka—Ukrainiečių Centr. Komiteto atstovas, Pr. Zundė—PLB Vokietijos Krašto Valdybos pirmininkas.

Didžiosios Britanijos ir Danijos lietuvių bendruomenių valdybos svarstė pasaulinės akcijos prieš genocidą projektą ir tam sumanymui pritarė. Aiškinamasi dėl techniško akcijos pravedimo. PLBVKVI

NAUJOS VARGO MOKYKLOS

Be visos eilės jau seniau įsteigtų vargo mokyklų PLB Vokietijos Krašto Valdybai remiant steigiamos naujos: Rheine (Westfalijoje), Heidenheime, Dillingene. Be to, įregistruota mokykla Bad Aiblinge. Iš viso šiuo metu Vokietijoje veikia: 1 gimnazija su 90 mokinių ir 10 mokytojų, 6 pradžios mokyklos su 230 mokinių ir 10 mokytojų, 7 vargo mokyklos su 200 mokinių ir 7 mokytojais, 2 vaikų darželiai su 40 vaikų ir 30 auklėtojų.

Tokių būdu kuone visosė didesnėse bendruomenėse jau veikia lietuviškos švietimo-auklėjimo įstaigos. Didėjant mokyklų skaičiui, didėja ir joms išlaikyti išlaidos. Su dideliu rūpesčiu žiūrime į ateitį. Aukų turime gavy tie, kad vos vienam mėnesiui pakaks. PLBVKVI

IRO Informacijos Istaiga Muenchene savo laiku buvo pagaminusi lietuviškos muzikos ir dainų, išpildytų mūsų ansamblių, magnetofono juostas. Krašto Valdyba dabar daro žygių, kad tie įdainavimai ir įgrojimai būtų multiplikuoti patefono plokštelėse ir paskleisti mūsų bendruomenėse Vokietijoje ir užjuriuose.

IŠ LRKSA VEKDOMOS TARYBOS PUSMETINIO SUSIRINKIMO

Raportai Parodo Vėl Gražią Pažangą Padarytą Finansiniu Atžvilgiu

Rugsėjo 10-12 dienomis, 1951, Susivienijimo centro ofiso patalpose, Wilkes-Barre, įvyko pusmetinis Vykdomosios Tarybos susirinkimas.

Dalyvavo visi Tarybos nariai, būtent: dvasios vadas—kun. J. F. Baltusevičius; prezidentas—Leonardas Šimutis; vice prezidentas—adv. J. J. Grigalius; sekretorius—V. T. Kvetkas; išdininkas—P. J. Karasauskas; izdo gubėjai—J. K. Venslovas ir Vincas Abromaitis; daktaras kvotėjas—dr. Wm. Kriščiūnas.

Susirinkimui paruošti ir priimti raportai parodo, kad mūsų organizacija per pirmąjį šių metų pusmetį (6 mėn.) finansiniu atžvilgiu vėl padarė tvirtą šuolį pirmyn—turtas padidėjo \$43,310.58.

Birželio 30, 1951, bendras mūsų Susivienijimo turtas siekė \$1,927,504.49. Tai gi netoliausia iki dviejų milijonų dolerių.

Plačiai svarstyta Susivienijimo auginimas naujais nariais. Vadovybė gerai suprasedama, kad auginimas bus tik tuomet sekmingas, kai į šį darbą stos kuo didžiausias kuopų ir jų organizatorių skaičius, kviečia visas kuopas visuoolumu prisidėti prie talkos. Kurios kuopos neturi pasirinkę savo organizatorių, prašomos tą padaryti artimiausiam kuopos susirinkime. Reikale platesnių informacijų, literatūros, aplikacijų ir komisų neatidėliojant kreipkitės į centro ofisą. Vadovybė taipgi su pasitenkinimu reiskia gilia padėką generaliniams ir kuopų neuilstantiems organizatoriams, kurie pereitą pusmetį davė šaunių rezultatų. Jie prisidėjo prie savo kuopų ir bendrai organizacijos stiprinimo.

Sių metų lapkričio 22-ą mūsų Susivienijimui sueis lygiai 65-ki metai amžiaus. Pirmasis mūsų organizacijos seimas įvyko lapkričio 22-ą, 1886 metais, Plymouth, Pa. Vykdomoji Taryba plačiai svarstė, kaip šią garbingą mūsų organizacijos sukaktį kuo šauniausia paminėti.

Sekančiam numery plačiau paduosime apie svarbesnius V. Tarybos susirinkimo nutarimus.

LRKSA 5-JI APSKRITIS ĮTEIKĖ SESELEMS-VIENUOLEMS \$300.00 DOVANĄ

LRKSA Vykdomosios Tarybos Nariai Penktosios Apskrities Susirinkime ir Pobūvyje

Žiūrint iš kairės dešinė: adv. J. J. Grigalius—Susiv. vice prezidentas; Jurgis Plitnikas—5 apsk. pirmininkas; kun. J. F. Baltusevičius—Susiv. dvasios vadas; Pranas Jurevičius—5 apsk. išdininkas; V. T. Kvetkas—Susiv. sekretorius; J. K. Venslovas—Susiv. izdo gubėjas; adv. Edw. Lopatto; antroj eilėje: Petronė Baltrušaitienė—Susiv. Labdarybės Komisijos narė; Leona Bagdonaitė—Susiv. Jaunimo Komisijos narė; Alekas Norvaiša—5 apsk. vice pirmininkas; Petras J. Karasauskas—Susiv. išdininkas; Vincas Abromaitis—Susiv. izdo gubėjas; dr. Wm. Kriščiūnas—Susiv. daktaras kvotėjas; Leokadija Zemaitytė—Susiv. Kontrolės Komisijos narė; Vincas Matkevičius—Susiv. Jaunimo Komisijos narys.

Sių metų rugsėjo mėn. 9 d., 2 val. po pietų, Lietuvių Klubo salėje, Pittston, Pa., įvyko LRKSA 5-tosios Penna. apskrities atstovų susirinkimas. Susirinkimo metu be einamųjų reikalų svarstymo LRKSA dvasios vadui kun. J. F. Baltusevičiui, kaip puikiam žiuotojo Jėzaus Seserų Vienuolyno, Elmhurst, Pa., globėjui, buvo įteiktas \$300.00 čekis—pusė pelno, gauto iš 5-tos apskrities surengto išvažiavimo, įvykusio rugpičio 5, 1951, Elmhurst, Pa. Džiugu pastebėti, kad susirinkimam atsilankė ir LRKSA Vykdomosios Tarybos nariai, kurie buvo suvažiavę posėdžiams organizacijos reikalais.

Po oficialios susirinkimo dalies įvyko pobūvis, skirtas pagerbimui tų darbuotojų, kurie savo gražiu bei nuosirdžiu darbu davę prisidėjo prie paukas ir sklandaus išvažiavimo surengimo bei pravedimo. Pobūvio metu kalbas pasakė LRKSA dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius ir L. R. K. S. A. prezidentas p. L. Šimutis. Kun. J. F. Baltusevičius savo kalboje seselių-vienuolių vardu padėkojo už įteiktą auką ir pasidžiaugė, kad LRKSA nariai—5-tosios apskrities atstovai, vadovaudamiesi mūsų brangios organizacijos idėjomis, darbuojasi ir artimo meilei.

LRKSA prezidentas p. L. Šimutis savo kalboje apibūdino tuos darbus, kuriuos Amerikos lietuviai vieningai dirbdami atliko savo tėvynės bei tautos labui ir Dievo garbei. Kvietė testii šį kilnų darbą ir palinkėjo 5-tajai apskričiai geriausios sėkmės tolimesnėje darbuotėje. Pobūvio programos vedėju (toastmaster) buvo pakviestas LRKSA centro sekretorius p. Wm. T. Kvetkas, kuris šią pareigą atliko sklandžiai ir be priekaištų. LRKSA 5-tajai apskričiai geriausios sėkmės tolimesnėje veikloje!

Aitvaras

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Išleina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsieniuose metams \$3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America \$2.00. Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

SAN FRANCISCO KONFERENCIJOJE KREMLIUS GAVO ŠMŪGĮ

San Francisco konferencija geriau pavyko ir greičiau užsibaigė, negu daugelio iš anksto buvo tikėtasi. Mat, ši San Francisco konferencija Kremliaus atsiuntė gausią 39 asmenų delegaciją, vadovaujama užsienio reikalų vice komisaro Andrei Gromyko, kurios tikslas buvo konferenciją suardyti, arba nors sutrukdyti.

Jau pat konferencijos pradžioje paaiškėjo, kad Gromyko ir jo pastumdėlių pastangos yra bereikšmės. 48-nių valstybių delegacijos prieš 3-rius komunistinių šalių balus užgyrė iš anksto paruoštą konferencijos pravedimo tvarką, apribojant kiekvienos valstybės atstovui kalbas iki vienos valandos laiko.

Jeigu Kremlius būtų pramatęs pasekas, tai greičiausia delegacijos visiškai nebūtų siuntes. Gromyko ir jo pastumdėlių kalbos tik dar aiškiau parodė Kremliaus siekimus. Iš tų kalbų paaiškėjo, kad Kremliai ypatingai rūpi, kad su Japonijos taikos sutarties pasirašymu visos amerikiečių ginkluotos pajėgos iš japonų žemės pasitrauktų, o tada komunistams susidarytų galimybės be didelių pastangų paimti Japoniją savo kontrolėn. Iš Kremliaus atstovų kalbų taipgi paaiškėjo, kad Kremliai rūpi paimti japoniečių industrinę produkciją savo kontrolėn ir kad ji tarnautų jų ekonomijai.

Kai kas mano, kad po šios konferencijos Gromyko politinė žvaigždė turės nusileisti, dėl nepasisekimų gali prarasti politinę karjerą.

Juokingiausia pasirodė Čekoslovakijos ir Lenkijos atstovai. Jie prisilaikydami Maskvos linijos irgi atakavo "anglo-amerikiečių imperialistinių diktatorišką politiką." Iš tų atstovų pareiškimų laisvojo pasaulio diplomatai ir kiti žmonės tik skaniai pasijuokė. Jeigu lenkai ir čekoslovakai galėtų laisvai pareikšti savo valią, tai už juos kalbėtų ne Maskvos parinkti ir atsiųsti studžės, bet jų tautų parinkti atstovai.

Kremliaus moralinis pagrindas visiškai silpnas. Jeigu Kremlius praktikuotų ką jis kalba ir skelbia, tai be atidėliojimų išvestų savo raudonarmiečius iš Lietuvos, Lenkijos, Čekoslovakijos ir kitų pavergtų kraštų. Kol Kremlius to nepadarys, visos jo kalbos apie kitų tautų išlaisvinimus iš po anglo-amerikiečių dominacijos atsiduos tik apgaulinga propaganda nedaranti rimtesnės impresijos.

Kitas svarbus San Francisco konferencijos bruožas, tai demokratijų griežtas nusistatymas siekti realės taikos. Neseniai demokratijų atstovai daugiau klausydavo veidmainingos ir apgaulingos komunistų propagandos, o mažiau parodydavo tikros akcijos. Ne kartą Kremlius tokia propaganda suskaldydavo demokratijų jėgas ir atsiėdavo savo tikslo. Išrodo, kad tie metodai jau atgyveno savo dienas.

San Francisco konferencija parodė, kad demokratijos jau maršuoja pirmyn, o ne atgal.

B.A.L.F. PIRMININKAS STENGIASI GAUTI LENGVATŲ J. V. IR KANADOS NAUJAKURIAMS

BALF pirmininkas kan. prof. J. B. Koncius, neseniai aplankė Kanadą, kur smulkiai susipažino su tenyksių lietuvių naujakurių gyvenimu ir problemomis. Tarp kitko jis patyrė, kad daugelis Kanadoje gyvenančių lietuvių naujakurių norėtų aplankyti savo artimuosius gyvenančius Jungtinėse Amerikos Valstybėse, tačiau Amerikos imigracijos ir konsularinės įstaigos stantiesios sąlygos, kad rečiau pasiseka gauti leidimas įvažiuoti į Ameriką.

Ryšių su tuo BALF pirmininkas parašė memorandumą J. V. Department of State, J. V. Ambasadoriui Ottavoje ir kai kuriems Amerikos konsulatams Kanadoje nurodydamas, kad visi naujakuriai jau daugiau nei vieną kartą buvo saugumo sumetimais išskryninguoti dar prieš atvykimą į Kanadą ir kad tokiems asmenims leistu savo artimuosius aplankyti Amerikoje be jokių ypatingų suvaržymų.

Šalia to, daugelis Jungtinėse Amerikos Valstybėse gyvenančių naujakurių nusiskundžia, kad Amerikos karo pramonės įmonės, nors ir reikalingos darbo jėgos negali priimti darbams neseniai Amerikoje apsigyvenusių naujakurių, dažnai net ir specialiu, nes jie nėra Amerikos piliečiai.

Tuo reikalu BALF pirmininkas parašė JAV prezidento Trumano patarėjui Mr. John R. Steelman prašydamas ta potvarkį peržiūrėti ir sumodifikuoti ta prasme, kad ištikimieji Amerikai naujakuriai be ypatingų varžymų ir kliudymų galėtų gauti darbų Amerikos karo pramonėje ir tuomi prisidėti prie Amerikos krašto apsaugos stiprinimo. Ta proga pirmininkas nurodė, kad daugelio naujakurių sūnūs jau dabar tarnauja Amerikos kariuomenėje daliniuose čia ir užsienyje.

GENOCIDO KONVENCIJA IR NAUJI ALT ŽYGLIAI JOS REIKALU

1948 m. gruodžio mėn. 9 d. Jungtinių Tautų Organizacija vienbalsiai pasisakė už priėmimą Genocido Konvencijos, kurios tikslas yra užkirsti kelią masiniam žmonių naikinimui, numatant ir atsakomybę už tokį nusikaltimą. Ši Konvencija įsigaliojo kaip tarptautinė sutartis š. m. sausio mėn. 12 d., nes iki to laiko, kaip pačioje Konvencijoje reikalaujama, ją ratifikavo 20 valstybių. Šiuo metu Konvencija yra pasirašė iš viso 28 ar daugiau valstybių.

Jungtinių Amerikos Valstybių delegacija Jungtinėse Tautose parodė daugiausia iniciatyvos Genocido Konvencija redaguojant ir priimant. Tos delegacijos atstovas Ernest Gross ragino kitus Jungtinių Tautų narius už Konvenciją balsuoti ir vėliau ją ratifikuoti. Tačiau J.A.V., kurios šiaip visuomet proklamavo ir aktingai stėjo už žmoniškumo principus, iki šiol Genocido Konvencijos dar nėra ratifikavusios. Konvencija tebėra Senato Užsienio Santykių Komitete, iš kur normaliai turėtų eiti į Senatą galutiniam balsavimui.

Didžiausia opozicija ir drauge pavojų netik Genocido Konvencijos ratifikavimui, bet iš viso jos egzistencijai sudaro Sovietų Sąjunga ir grupė, kuri remia vad. Tarptautinę Žmogaus Teisių Sudartį (International Covenant on Human Rights).

Amerikos Lietuvių Taryba yra dėjusi daug pastangų, kad Lietuvos reikalui nepaprastai svarbi Genocido Konvencija būtų ratifikuota. Asmeniškais kontaktais, memorandumais, laiškais ir rezoliucijomis iš ALT Centro ir skyrių stengtasi paveikti Amerikos Vyriausybę ir Senatą, kad jie paremtų Konvencijos ratifikavimą. Kai Senato subkomitetas darė viešus apklaušimus genocido klausimu, ALT pasirūpino, kad būtų išgirstas jos atstovas. ALT įgaliojini Informacijos Centro direktorius Kostas R. Jurgėla 1950 m. vasario mėn. 9 d. kalbėjo viešame subkomiteto posėdyje ir iškėlė rūpestingai paruoštą pranešimą, paremtą faktais ir dokumentais apie Sovietų vykdama Lietuvos žmonių žudymą. Tai buvo bene išspindžiausias liudijimas genocido reikalu šioje konferencijoje.

Nors tuo tarpu Genocido Konvencija įsigaliojo kaip tarptautinė sutartis, bet be oficialaus Amerikos prisidėjimo jos reikšmė gali labai sumažėti. Be to, Amerikos delsimas ar atsisakymas ją ratifikuoti gali neigiamai paveikti kitus iki šiol Konvencijos neratifikavusius kraštus. Pagaliau, būtų didžiulis šmūgis visam demokratiniam pasauliui jeigu Sovietų Sąjunga, pasinaudodama tokia Senato delsimu, sugėbėtų jai įprastu gudriu manevru keliu skančioje Jungtinių Tautų sesijoje prarasti Sovietams palankų Nusikaltimų Kodeksą.

Turėdamas visa tai galvoje, ALT Vykdamosis Komitetas nutarė imtis naujų žygių, iš vienos pusės, stengdamasis paveikti senatorius, kad jie paskubintų Genocido Konvencijos ratifikavimą, iš kitos pusės, atkreipdamas Jungtinių Amerikos Valstybių Vyriausybės ir Jungtinių Tautų dėmesį į Sovietų Rusijos pastangas aplinkiniams lietuviams pakenkti Genocido Konvencijai pačiose Jungtinėse Tautose.

Tuo reikalu ALT Vykdamosis Komitetas pradėdė plačią laišku akciją, kurios tikslas buvo prašyti senatorius ir valstijų gubernatorių paramos Genocido Konvencijai. Pagal 60 skirtingų tekstų buvo paruošta apie 2,700 individualių laišku, kurie buvo išdalinti ALT skyriams ir kitoms su ALT bendradarbiaujančioms organizacijoms bei asmenims visoje Amerikoje. Iš kai kurių senatorių jau patirta, kad jie yra gavę daug tokių laišku.

Šiam didžiuliam darbiui, ypač, čia techniškai laiškus paruošiant, ALT daug talkininkavo Clevelando lietuvių grupė, vadovaujama p. J. Rimašausko. Lietuvių Genocido Parodos tvarkytojo, už ką ALT Vykdamosis Komitetas yra labai dėkingas.

Be to, senatoriams buvo išsiuntinotos brošiūros ir kita medžiaga genocido ir Genocido Konvencijos reikalu su atitinkamais lydimaisiais laiškais. Kasdien yra gaunamos senatorių padėkos daugumoje su labai palankia pažirta ir reikalauja Genocido Konvencijai ratifikuoti.

Veikdamas kita kryptimi, ALT Vykdamosis Komitetas memorandumais ir telegramomis painformavo atitinkamas J.A.V. ir J. T. įstaigas apie Sovietų maneivus Genocido Konvencijai pakenkti kitu analoginiu, bet jiems palankesniu įrankiu. Tarp kitų atsakymų į šiuos A.L.T. žygius

Jungtinių Tautų žmogaus Teisių Komisija praneša, kad ALT telegrama bus patikta artimiausios Komisijos sesijai, o jos kopija pasiūsta Sovietų Sąjungos vyriausybei.

Visoje šioje ALT akcijoje Genocido Konvencijos ratifikavimo reikalui savopatarimais artimai talkininkavę pats vyriausias Genocido Konvencijos autorius prof. dr. R. Lemkinas, kuris nuo pat pradios nenuilstamai kovoja už šios tarptautinės sutarties įgyvendinimą.

Mums, lietuviams, nepaprastai svarbu, kad Genocido Konvencija dar šioje Kongreso sesijoje būtų ratifikuota. Parama jai turėtų eiti iš visuomenės. Todėl prasome organizacijas ir pavienius asmenis netik palius rašyti savo valstijų senatoriams, bet raginti kitus, ypač, amerikiečius ir jų organizacijas. Netrukus Kongresas gali išsikirstyti atostogų, todėl svarbi veikti nedelsiant.

ALT Sekretorijatas
Chicago, Ill.
1951 m. rugsejo mėn. 5 d.

DĖL TREMTINIŲ KULTŪRINIŲ LAISVIŲ

Prieš kurį laiką Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas, drauge su šiais ir estais iškėlė Vokietijos vyriausybei (Bonno) memorandumą prašant suteikt pabaltičiams tremtiniams, Vokietijoje plačias kultūrinis laisves. Šomis dienomis gautas oficialus atsakymas, kad naujieji Vokietijos įstatymai kaip tik numatė duoti plačias kultūrinis laisves Vokietijoje gyvenančioms tautinėms mažumoms, jų tarpe lietuviams, latviams ir estams.

"AŠ ŽINAU KAIP TURI VARGTI LIETUVIAI TREMTINIAI..."

Didžiojo New Yorko lietuvių intensyviai ruošias kuo skemtingiausiai prarasti tremtinių šalpos savaitę. Visos lietuvių paraktos visuomenė nuosirdžiai remia komiteto darbą ir pastangas. Tremtinių Šalpos Savaitės Komiteto pirmininkas adv. P. Aleksis maloniai sutiko duoti informaciją apie komiteto darbo tikslą ir eigą:

— Spalio 1-7 dienomis Didžiojo New Yorko lietuvių, jums vadovaujant, ruošia vaju padėti Vokietijoje pasilikusiems ir niekur išemigruoti negalintiems tautiečiams. Kiek tenai mūsiešikiu dar tebėra ir kokia mūsų pagelba jiems reikalinga?

— Skaitant visus, taigi, ir liigonines gulinčius, ir senelių prieglaudose ir tremtinių stovyklose—9,000. Oficialiai jais rūpinasi vokiečiai, betgi mums yra žinoma ta jų globa: mūsiešikiams trūksta ir maisto, ir drabužių ir besigydančių vaistų. Todėl, jei ankščiau Amerikos lietuvių rėmė, net 60,000 esančių DP stovyklose, tai dabar, prie jų dar prisijungus ir jau čia Amerikon iš tremties atvykusiems 25,000 lietuvių, tuos 9,000 paremti nebūtų didelio vargo.

— Ar nemanote, kad šiam vaju reikėtų labiausiai pajungti pačius tremtinius, kad jie, savo kailiu pernešė stovyklų vargą, parodytų širdį saviškiams, dar tebevargantiams?

— Vajaus komitetas visą laiką yra tos nuomonės. Aš taip pat manau, kad Amerikoje išsikūrę neturėtų taip lengvai pamiršti, ką patys pergyveno. Jie privalo sau tarti: aš suradau pastogę ir prieglaudą šiame krašte, tai aš, kad ir nedidele auka, priglausiu savo brolių tenai Vokietijoje. Žinoma, betgi čia neapsieisime be pagalbos tų senųjų Amerikos lietuvių, kurie visais laikais buvo jautrūs savųjų reikalams.

— Jūs ir pats, rodos esate senais amerikietis, o tremtinių reikalais rūpinatės, tartum pats būtumėt jų vargus matęs...

— Taip, aš esu gimęs ir augejęs Amerikoje. Bet karo metu kaip Amerikos kareivis aš buvau Europoje, ir man teko kelis metus būti Vokietijoje. Aš mačiau tremtinių šalpos stovyklose ir žinau jų vargus. Tada jais rūpinosi UNRRA, bet ir tai kiek jie vargo ir badavo. Užtat aš žinau, kaip turi vargti dabar lietuviai. Todėl, aš, nors ir neturėdamas laiko, visdėloti apsiėmiau būti tenai, kai atduoti vokiečiams,

NKAI PAVYDI LIETUVIAMS

Le "Informacija Prasova" Nr. 2 su širdgėla skelbia, kad lygini su didžiule Amerikos lenkuOLONIA, mažą lietuvių grupdrauge su estais ir latviais varė lenkus į kampa savo ajrumu, pasiaukojimu ir atsiekais.

Du pavyzdį, kaip New Yorkkai sušaukė manifestacijos dtingą Manhattan Center, dlej salę, bet toli nuo centrdur nemęgsta lankytiis raporiai. Lietuviai gi sušaukė ptnį mitingą Carnegie Hall tai suteikė manifestacijai lafrintą įspūdį ir sudomino pla visuomenę. Lietuviai pakvi žymius amerikiečius, o lenkažaiū žymius. Pasekos—"Coeessional Record" ir kitotj sįdjo Baltu manifestacija aprašy daug plačiau, kaip lenku.

Lietos ir Baltijo valstybių reikal eina aukštn ir kiek Lietuv byla įgyja didesnės politinėsiškms, tiek mažėja lietuvių lenku kontaktas.

PLBVKVI

RUOAMOS "LIETUVIO SKITYMŲ" KNYGOS

PLEVokietijos Krašto Valdybos vietimo skyrius, remiant Lietuvos Išlaikymo Tarnybai, ruošia šiuo vargo mokykloms ir po pasilį išsibarsčiusiems šeimoms varbias "Lietuvio Skaitymų" knygas, kuriose tilps geriausiai mūsų rašytojų kūriniai, garbinas Lietuvos senovės ir jos dabartis aprašymai. Knygos numatomos gausiai ir gražiai iliustruoti, ta darba numatoma i-trauktigeriausias mūsų rašytojų, pedgogų bei menininkų pajėgas.

BALTŲ INSTITUTAS VOKIETIJOJE

Bonos vyriausybės iniciatyva nmatoma Vokietijoje steigti Btu Institutą. Instituto paskirs būtų burti lietuvių, latvių ir estų universitetines pajėgas mokiniams tyrinėjimams. Pradžioje instituto tikraisiais nariais būtų po du kiekvienos tautybės atstovai ir neribotas skaitčiusarių korespondentų. Institutūldijąja dalimi žada finansuoti vokiečių vyriausybė, gi trūkamas lėšas turėtų sukelti tautės grupės.

Didiosios Britanijos skautės buv išsiuntę 6 parinktus Vasari 16 gimnazijos vyresniojo amžius mokinius vasaros atostoj į Angliją. Iš visos Vokietijotokia proga pasinaudoja tik 15 mooliui.

PLBVKVI

Seniau, kai atskiri bendruomenės vienietai buvo dideli ir juose buvo pakankamai veiklių ir sumanių žmonių, mūsų visuomenė ir šalpos centrinės įstaigos turėjo didelius darbuotojų štabus. Nors dabar didesnės lietuvių bendruomenės baigia nykti, bet vienetų skaičius ne tik nemažėja, bet nuolat didėja.

Iki 1948 m. anglų zonos ligoniniai lietuviai buvo sukoncentruoti septyniose sanatorijose bei liigoninėse. Jų globa ir šalpa nebuvo taip sunki, nes centrai reikėjo aptarnauti tik 7 vietoves, o ir pačios vietinės lietuvių bendruomenės duodavo nemažą laisvanorių globėjų, be to, čia pat gyvenančios sergančiųjų šeimos irgi rūpindavosi savaisiais.

Dabar sergantieji lietuviai išsklaidyti ne septyniose, bet keturiadesimty septyniose ligoninėse. Jų šalpa ir globa rūpinasi

RUGSEJO NAKTIS

Po rudenio skliautais naktis rugsejo ir hudesi lieja laukai skausmingai platus. Kas taip giliai žvaigždzių prisėjo Ir soduose aukšnių lapų?

Didėjančiu skausmu užlieja Platus, kaip naktys jo, rugsėjis, O aš einu begaline alėja, Naktčiai žvaigždes po kojų sėjant.

Dar žemė saulės vaisiais trenkia, Ir šalnos sodus lapais sėja. Aš ištiesiau į saulę ranką, Bet paliečiau tikrai rugsėjį.

Aš nežinau, ko toks skausmingas Be krašto mėlynas dangus rugsėjo, Ko rudens sodai lapais sninga Ir dangų žvaigždėmis apsėja.

Aš nežinau, kas šią skausmingą naktį Pro lūdinčius skliautus praėjo Ir skundės negalėdamas uždegti Žvaigždzių vaikystėj, prie namų, rugsėj.

Alfonsas Nyka-Niliūnas

NE NAMUOS

Gražu. Ir saulė kelias ir sėda, Ir naktį žvaigždės erdvę melsvoj. Bet čia nežydi nei vienas žiedas Taip baisiai skaisčiai, kaip Lietuvoj.

Praplaukė upės pro plyną lauką, Krantuos negieda žilvičiai, ne— Kaip jie užgieda Nemunu plaukiant, Pro aukštus tiltus toliam Kaune.

Vasara eina. Ir atsikėlęs Supasi vėjas marių bangoj. Bet čia per kietas pakrantių smėlis, Skurdesnės pušys, nei Palangoj.

Senumu kvepia varis čia žalias, Ir miestų bokštai dangun mesti, Bet jie prilygti vistiek negali, Bažnyčių bonioms Vilniaus mieste.

Pralėks, praubaus vasaros paukščiai, Ir neliks džiaugsmo ir šilimos. Argi mes liksim vieni ir bauktūs, Be savo žemės ir ne namuos?

Juozas Kruminas

JUO DAUGIAU EMIGRUOJA—JUO BLOGIAU PASILIEKANTIEMS

Milžiniškas Lietuvių Elgetynas Vokietijoje Paliekamas Saujelės Veiklių Lietuvių Globai

Lietuvių organizacijos, BALF ir PLB Vokietijos Krašto Valdyba, visai teisingai savo pirmuoju uždaviniu laiko išskeldinti iš Vokietijos kiek galima daugiau lietuvių. Ir patys veiklesnėji lietuviai daugumoje stengiasi išemigruoti. Dabar jaučia nauja emigracijos į J. A. Valstybes banga Volksdeutsche titulu.

Nors toks emigracijos padidėjimas yra džiuginantis reiškinys, bet pasiliekančiųjų globai ir šalpai tai reiskia naujo vargo, kuris galbūt bus jau neapkeliamas ir kuriuo jau dabar reikia rimtai susirūpinti.

Kol lietuvių bendruomenė Vokietijoje buvo didesnė, ji pati galėjo geriau pasirūpinti savo seneliais, ligoniais ir kitais suvargusiais tautiečiams. Daug yra tokių, kuriais seniau rūpinosi pati šeima, jos sveikieji nariai. Vis dažniau pasitaiko, kad, neberasdami kitos išeities ir nudelę savo emigraciją kiek galėdami, sveikieji šeimos nariai palieka savo ligonius ir senelius Vokietijoje, o patys išemigruoja. Jie suot vokiečių vyriausybė, gi trūkamas lėšas turėtų sukelti tautės grupės.

Seniau, kai atskiri bendruomenės vienietai buvo dideli ir juose buvo pakankamai veiklių ir sumanių žmonių, mūsų visuomenė ir šalpos centrinės įstaigos turėjo didelius darbuotojų štabus. Nors dabar didesnės lietuvių bendruomenės baigia nykti, bet vienetų skaičius ne tik nemažėja, bet nuolat didėja.

Iki 1948 m. anglų zonos ligoniniai lietuviai buvo sukoncentruoti septyniose sanatorijose bei liigoninėse. Jų globa ir šalpa nebuvo taip sunki, nes centrai reikėjo aptarnauti tik 7 vietoves, o ir pačios vietinės lietuvių bendruomenės duodavo nemažą laisvanorių globėjų, be to, čia pat gyvenančios sergančiųjų šeimos irgi rūpindavosi savaisiais.

Nors tokia padėtis visu sunkiausia yra anglų zonoje, bet ir amerikiečių zonoje jau kuris laikas amerikiečių įstaigos daro visa ką tik gali, kad išsklaidžius lietuvius po visą zoną galimai mažomis grupėmis arba net pavieniui. Jau dabar tai patį varga jaučia ir amerikiečių zona.

Ligoniu, o ypač senelių tarpe yra nemažą lietuvių nemokančių vokieškai. Yra, deja, net tokių, kurie nemoka nei skaityti nei rašyti. Toks ligonis ar senelis seniau gyvendavo didelėje lietuvių bendruomenėje ir visiškai net neįsaudavo kokių nors sunkumų dėl svetimos kalbos nemokėjimo. Dabar būna atsitikimų, kad tokie neratingi ir tik lietuviškai mokantieji ligoniai atsiduria pavieniui kur tolimoje liigoninėje.

Spėjama, kad Vokietijoje liks 5,000 lietuvių. Iš jų tikrai bus nedarbingų ir globos reikalingų 4,500, jei nedaugiau. Tai yra milžiniškas elgetynas, paliktas saujelėi dar veiklių Vokietijoje pasiliekančių lietuvių globai.

Sitą, beveik beviltišką būklę galima pataisyti dviem būdais: a) Pasaulio Lietuvių Bendruomenė turi susirūpinti Vokietijoje likusių tautiečių likimu ir organizuoti nuolatine jų paramą pinigais; b) visos lietuviškos organizacijos turi daryti ką gali, kad sukoncentruoti išblaškytus lietuvius į galimai didesnius vienetus. PLBVKVI

Historical Background of Lithuania

By PROF. KAZYS PAKŠTAS, Ph. D.

I. Pre-historical Period

Recent excavations undertaken by Lithuanian and Latvian archeologists indicate that the eastern Baltic countries were inhabited as early as the beginning of the Mesolithic period, or about 10,000 B. C. Nothing is known of the race or nationality of these earliest inhabitants.

At the beginning of the Bronze Age (ca. 1500 B. C.), the people of the eastern Baltic region had split into two cultural zones: the Northern and the Southern. The Northern zone appears to have been inhabited by the ancestors of Estonians and Livs, both linguistically close to the present Finns. The Southern zone—between the Vistula and the Duna (Daugava)—was inhabited by the Baltic or Aistrian group of the Indo-European family.

From 500 B. C. to 500 A. D. this Baltic linguistic group went through a process of differentiation into several closely related languages: Prussian, Lithuanian, Latvian Couronian (Kurzian), Semigalian, Selon and Galindian (Gollan). Three of these languages were merged or assimilated with the Lithuanian and Latvian before 1300, while Galindians were submerging by the new wave of invading Slavs west of present Moscow. The Prussian language, in use mainly in the vicinity of Danzig and Koenigsberg, became extinct under German oppression in the second part of the 17th century. The Latvian (spoken by 2,000,000) and the Lithuanian (spoken by 3,000,000 in Europe and by 800,000 in the Americas) are the only two living languages of the old Baltic group, which, before 500 B. C. occupied a large region bounded by the Baltic Sea, the Lower Vistula, Duna, Upper Volga, Oka, Pripyat and Bug Rivers.

The Lithuanian language originated in the basin of the Upper Dnepr and Berezina during the 2nd and 3rd centuries. The newly differentiated Lithuanians were forced to migrate in the 6th century into the basin of the Nemunas (Niemen) by the stream of invading Slavs from Volhynia and the Middle Dnepr. Isolated by forests and swamps, the Lithuanians preserved in their language its antique grammatical forms. This is very important to the studies of comparative Indo-European philology. We thus find that the Lithuanian and Latvian vocabularies are based almost entirely on common root forms. Both languages are entirely different from the Slavic (Russian, Polish) or Ger-

manic and therefore modern philologists classify them as a separate Baltic group in the Indo-European family.

2. The Lithuanian Monarchy —The Period of Greatness (1219-1569)

The Roman historian Tacitus (52-117) in his book Germania made the first recorded reference pertaining to the Baltic peoples and calls them *aestii, gentes aestiorum*. But the real history of the Lithuanians begins in 1009, when the name of Lithuania was first mentioned in the Quedlinburg chronicle. In the beginning of the 13th century the Teutonic Knights attacked the Prussians by land from the west and the Latvians and Estonians from the northwest. These lands were then divided into small, independent principalities and were unable to resist the well organized Germanic onslaught and were conquered by the Teutonic Knights. Only the Lithuanians, being in a central position, had more time to organize and succeeded in uniting under the leadership of their energetic king Mindaugas (or Mindove, Mindovg) defeated the Germans in the first great battle of united Lithuania. Soon after this victory, the young Lithuanian state began its great expansion to the east and south, through the White Russian, the Ukrainian and the Russian lands to Tartary and the Black Sea.

Under Gediminas (1316-1341) Lithuania occupied nearly all of White Russia and the Western Ukraine (Volhynia) while energetically resisting Germanic invasion from the West.

Algirdas (Olgerd, 1345-1377), son of Gediminas, defeated the Tartar armies near the Blue Waters (1362), in Podolia and took from them nearly the entire basin of the Dnepr and the Dnestr. The most powerful of Lithuanian rulers, Vytautas the Great (Vitold, 1392-1430), extended the Lithuanian empire further to the east, annexing the Donets and Oka basins with Kursk, Tula, and Vyazma and surrounding Moscow from the west and south. In 1386 a cousin of Vytautas, Jogaila (Yagelon), was invited to accept the throne of Poland and to marry Jadwiga, that country's heiress; during the same year Lithuania was baptized by these two monarchs

into the Roman Catholic faith and contracted a dynastic alliance with Poland. In 1410 Vytautas the Great, with Lithuanian and Polish armies, defeated the Germans—in the greatest battle of that century—at Gruenwald. After this battle the Lithuanians, Russians and Poles were safe from the German "Drang nach Osten" for about three centuries.

Between 1362 and 1569 the Lithuanian empire was at the peak of its territorial expansion. Its frontiers extended from the Baltic to the Black sea, from the very vicinity of Moscow to the Bug and Dnepr Rivers. It protected Western Europe and the greater part of Russia and the Ukraine from the powerful Tartar empire in the east and checked the German advance to the east. Most interesting to historians is the fact that this little pagan nation (Catholic only since 1386-1417) ruled an area of Orthodox and Moslem lands ten times its own size, covering about 350,000 square miles, where 56 million people are living today. (The Slavic peoples were attracted by the orderly Lithuanian administration, successful diplomacy, and rightly chosen royal marriages). For this tremendous energy in creating such a powerful empire with a small conquering army, the Lithuanians have been called the "Vikings of the Continent," for they were the first to unite under one flag the coasts of the two most distant European seas, the Baltic and the Black. They gave the Yagellonian dynasty (from Gediminas) to Poland (1386-1572), to Bohemia (1471-1526) and to Hungary (1440-44, 1490-1526), and many ruling princes to the vast areas of Russia and the Ukraine: Trubetskoys, Gallizins, Daumantas, Karyatovich, Karibut, etc.

3. The Lithuanian Monarchy —The Period of Decadence (1569-1795)

In the 16th century Lithuania started to feel the steadily increasing power of Moscow and from 1503 began to lose to the Russians some of the Lithuanian eastern provinces which had Slavonic populations. This growing threat of Moscow forced Lithuania to conclude a political union or confederation with Poland at Lublin in 1569. There was to be a common king elected by the majority of both nations and a common foreign policy. But in every other respect the two nations and two states were to remain separate and sovereign political units, each having an independent government, with a separate army, separate custom duties and treasury, different money, two distinct citizenships, seals and flags. When Poland was at war, Lithuania at times stayed neutral and vice versa. The commonly elected kings had very little power as compared to that of the numerous nobility.

Before the Lublin Union, Lithuania had lost to Moscow the easternmost Ukrainian and Russian provinces on the upper Volga, Oka, and Donets, with the towns of Rzhev, Vyazma, Tula, Briansk, Kursk, and Kharkov. She also lost her preponderant influence in Novgorod, Pskov, Tver, and Ryazan. The power of Moscow was rapidly increasing.

Under the grave danger of Moscovite invasion, the duchy of Livonia (present Latvia, and the southern half of Estonia) concluded a union with Lithuania in 1561. This was the last important political success of the old Grand Duchy.

In the shadow of the Russian menace, Lithuania was not only forced to conclude the Lublin Union in 1569 but also to cede her vast Ukrainian provinces to Poland: Novgorod Sieversky, Chernigov, Kiev and all the basins of the Lower Dnepr, Bug and Dnepr with the Black Sea coastal area, thus losing at this time (1569) one half of her territories, and for the first time Poland became the neighbor of Moscow in Ukrainian lands; Livonia was recognized as a condominium of Lithuanian and Poland. The Lithuanian rule was limited for two centuries (1569-1772) to ethnographically Lithuanian and White Ruthenian lands covering 320,000 sq. km. The present population in this area is over 14 million.

Despite great territorial losses, 16th century Lithuania made very important progress in the cultural domain:

1529—The first edition of the *Lithuanian Statute*, the only codified law of that three subsequent centuries in Eastern Europe in use until 1840 in vast Ukrainian, White Ruthenian and Lithuanian provinces. Its author and guiding spirit was the Lithuanian chancellor, Albert Goštautas. Two other editions of it appeared in 1566 and 1588.

1544—At Koenigsberg, in Lithuania Minor, then under the rule of Herzog Albrecht of Prussia, the first university in the Lithuanian lands was founded under the guidance of its rector Rapagelionis, a Lutheran theologian known by his writings under the name of Stanislaus Lituanus.

1547—The first book in the Lithuanian language was published in Lithuania Minor (Koenigsberg). This was the Lutheran Catechism of Mosvidius.

1557—Important measures of agrarian reform and an improved system of taxation was introduced.

1564-15—Judicial and administrative reforms and new subdivision of Lithuania into palatinates (provinces) or counties. Establishment of provincial dietines or *sejmeliai*.

1579—The College of Jesuits was elevated the rank of the Academy of Vilna, which soon became the greatest center of learning for the whole of Eastern Europe. Its body of professors was recruited from the four corners of Europe. Among its earliest professors were John Hay from Scotland, Em. de Vega from Portugal, etc. Among its students were not only Lithuanians and White Ruthenians but also Ukrainians, Latvians, Poles, Russians, and Germans.

1582—First history of Lithuania published by M. Strikowski. The first Lithuanian Catholic Catechism published in Vilna by M. Daukša. Soon after, Vilna became the most important Lithuanian printing center, with Koenigsberg ranking next in importance.

During the 16th and 17th centuries Vilna, the capital of Lithuania, became a great art center. Her famous baroque churches and palaces gave her the title of Florence of the North.

In the 8th century the first Lithuanian poet of European fame, Kr. Donelaitis (1714-1780), wrote his "Seasons" in hexameter; later this work was translated into several languages.

In the political life of Lithuania the full rights of free citizens were enjoyed only by the nobility, which constituted about 10% of the population, which was still a substantial number compared with conditions in the vast Slavonic lands to the east, where the monarch alone possessed unrestricted powers in the affairs of the government. In the 18th century this ruling class was affected by moral and political decline as was the case in many parts of contemporary Europe. Debilitating foreign influences were also working to weaken the Lithuanian State, while the two neighbors, Russia on the East and Prussia on the West, were growing in military power and aggressiveness.

In 1677 Lithuania had lost the area of Smolensk and Starodub, her longtime possessions near Moscow. During the Russian invasion of 1772, she lost the provinces on the eastern side of the Duna (Daugava) with the cities of Daugavpils (Dvinsk), Polesk, Vitebsk, Orsha, Mogilev, and Gomel. During the partition of 1793 Lithuania was deprived of nearly all White Ruthenian areas with Minsk, Bobruisk, Pinsk, Slutsk and Mozyr. In 1795 the rest of Lithuania, including all her ethnographic territories, was divided between Russia and Prussia. Thus, after the three partitions (1772, 1793, 1795) the Lithuanian and Polish Commonwealth disappeared from the map of Europe.

(From Lithuania and World War II)

A MESSAGE TO AMERICANS

From General Matthew B. Ridgway

"I am a member of the United States Army.

"It has been my privilege to share service with your sons in battle in Korea.

"You can be very proud of these men.

"Men from every walk of life and from every corner of America.

"I have seen them fight with indomitable courage.

"I have known their strength of soul and spirit.

"They deserve the best.

"If you support and serve them as they, in battle, protect, preserve and defend you, they will have the best.

"The best in arms, in clothing, in food, in equipment, the best of everything that will make their task easier by a little, for no one make it easy in truth.

"You can make your support count by purchase of United States Defense Bonds."

Buy Defense Bonds regularly, on the Payroll Savings Plan where you work, on the Bond-A-Month Plan where you bank, or at your bank or post-office. Defense is YOUR job, too! Buy Bonds for defense.

AMERICAN IDEALS, NOT ARMS ALONE, WILL DEFEAT COMMUNISM, TOBIN TELLS VFW

NEW YORK.—America's guns, and tanks, and planes are the best in the world and manned by the best soldiers in the world, Secretary of Labor Maurice J. Tobin told the Veterans of Foreign War encampment.

"But America's battles are not fought on the battlefields alone," he said. "They're also being fought on the farms, in the offices and mills and mines and laboratories and schools and churches and factories, in the hills of Government at home and across the diplomatic conference tables abroad.

"On the battlefield, in the mountain pass and rice paddies of Korea, our soldiers are fighting against Communist aggression. Aggression is something you can fight with guns. But the other of Communist aggression is communism itself; and that is something which must be fought another way. For communism itself is an idea; and you can't destroy an

Thousands are Switching to— The FINEST BEER We've Brewed in 94 Years!

Its growing popularity is based on better taste...

TRY IT AND SEE FOR YOURSELF! The big boom is on! Stegmaier's sales are going up and up—and UP! Why? Because BETTER TASTE is causing thousands to switch to Stegmaier's Gold Medal Beer. And no wonder! It's the finest beer ever to carry the famous Stegmaier label—the best we've brewed and bottled in 94 years. Just one glass—and you, too, will switch to Stegmaier's... so light, so clear, so refreshing!

STEGMAIER BREWING CO., WILKES-BARRE, PENNA.

Stegmaier's GOLD MEDAL BEER

Wilkes-Barre 2-6171 Dupont Pittston 2865 Harveys Lake 3092
Nanticoke Enterprise 1-0671 Pittston 3123 Shickshinny 169

ŽMONĖS TURI GERAI JAUSTIS, JEI NORI DAUG DARBO NUDIRBTI

HADACOL Padeda Žmonėms, Kurie Kenčia Nuo Blogo Apetito, Nuovargio ir Nemigo Dėl Išpustų Vidurių, Kai Jiems Trūksta Vitaminų B1, B2, Niacino ir Geležies

Labai daug žmonių atidėlioja įvairius darbus, kai jie nesiaučia kaip reikiant gerai. Ir tada kai gerai nesijaučiamas, reikia tuoj pat pasigelbėti. Bert Baldwin, Jr., iš Kalifornijos, San Francisco, 1838 Golden Gate Avenue, dirbo rūbų fabrike, ir vienu metu buvo pradėjęs jaustis nuvargęs, nebegalėjo naktį gerai miegoti ir prarado apetitą. Jis išgirdo, kaip daug HADACOL žmonėms padeda, kai jiems trūksta vitaminų B1, B2, Niacino ir Geležies, ir pradėjo jį imti. Dabar jis sako, kad jam smagu dirbti jo kasdieniniis darbas. Štai jo pasispaikojimas:

Bert Baldwin, Jr.

"Aš pabandžiau HADACOL ir jis man daugiausiai padėjo. Kol neėmiau HADACOL, jausdavau nuvargęs, man nesinorėjo dirbti, ir negalėdavau naktį gerai išmiegoti. Taip pat neturėdavau apetito. Kai tik išgėriau du pirmuosius butelius, ėmiau gerai valgyti 3 sykius dienoje. Jau nesijausčiau pavargęs, ir gerai išmiegu visą naktį. Man yra 23 metai. Aš ir savo draugams pasakiau, kiek daug gera man padarė HADACOL. Man vėl yra malonus mano kasdieninis darbas, kai aš pradėjau imti HADACOL."

Tikrai, HADACOL padėjo daugeliui įvairaus amžiaus žmonių, įvairiose gyvenimo keliuose jie vėl pradėjo gerai jaustis, kadangi jų negalavimų priežastimi buvo Vitaminų B1, B2, Niacino ir Geležies trūkumai. Dėl to HADACOL šiandien yra mėgiamausias vaistas amerikiečių šeimose.

TIKTAI PASIKLAUSYKITE! Ilgai vartojamas didysis vaistas HADACOL, ne tik visiškai pašalina minėtuosius negalavimus, bet taip pat apsaugo nuo jų pasikartojimo. Tai yra toksai produktas, kurio žmonės seniai ieškojo—taigi nusipirkite ir pradėkite jį vartoti tuoj pat.

HADACOL nuostabieji vitaminai ir mineralai, patiekli skystame pavidaile, greitai absorbuojasi ir asimiliuojasi kraujyje, tuoj pat pradėdami veikti.

HADACOL taip puikiai veikia dėl to, kad jis padeda jūsų kraujui pasigaminti trūkstama hemoglobina (kai jums reikia geležies), išnešiodamas vertinguosius vitaminus ir mineralus į visas jūsų kūno dalis, visiems organams.

Gal jūs esate bandę kitokių vitaminų ir mineralų preparatų, bet mes jums siūlome šitą. Išbandykite HADACOL šiandien pat, jei jums trūksta vitaminų B1, B2, Niacino ir Geležies. Tada jūs spręsite. Jei neįsitikinsite, kad HADACOL yra geriausias iš visų panašiu preparatų, mes mielai jums pasiūlyme atgal jūsų pinigų. Tai yra pozityvi pinigų grąžinimo garantija. Jūs niekuo nerizikuojate.

Despite great territorial losses, 16th century Lithuania made very important progress in the cultural domain:

1529—The first edition of the *Lithuanian Statute*, the only codified law of that three subsequent centuries in Eastern Europe in use until 1840 in vast Ukrainian, White Ruthenian and Lithuanian provinces. Its author and guiding spirit was the Lithuanian chancellor, Albert Goštautas. Two other editions of it appeared in 1566 and 1588.

1544—At Koenigsberg, in Lithuania Minor, then under the rule of Herzog Albrecht of Prussia, the first university in the Lithuanian lands was founded under the guidance of its rector Rapagelionis, a Lutheran theologian known by his writings under the name of Stanislaus Lituanus.

1547—The first book in the Lithuanian language was published in Lithuania Minor (Koenigsberg). This was the Lutheran Catechism of Mosvidius.

1544—At Koenigsberg, in Lithuania Minor, then under the rule of Herzog Albrecht of Prussia, the first university in the Lithuanian lands was founded under the guidance of its rector Rapagelionis, a Lutheran theologian known by his writings under the name of Stanislaus Lituanus.

1547—The first book in the Lithuanian language was published in Lithuania Minor (Koenigsberg). This was the Lutheran Catechism of Mosvidius.

Many of the boys from your home town, from your own block, are training now to defend your country—and your Defense is YOUR job, too. And one of the best ways for you to do that job is to buy U. S. Defense Bonds regularly. Defense Bonds help maintain America's economic strength just as these boys help maintain her military strength.

Buy Defense Bonds regularly, on the Payroll Savings Plan where you work, through the Bond-A-Month Plan where you bank, or at your bank or post office. Remember, defense is OUR job, too!

Only actions give life strength; only moderation gives it charm.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laikraštis: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMOJI TARYBA

Dv. Vad.—Kun. Jonas F. Baltusevičius, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
Prezidentas—Leonardas Simutis, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Vice Prezidentas—Adv. Jonas J. Grigalius, 52 G St., So. Boston, Mass.
Sekretorius—Vincas T. Kvetkas, P. O. Box 82, Wilkes-Barre, Pa.
Išdavininkas—Petras J. Karasauskas, 13 Garrison Street, Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa.
Išdo Globėjas—Jurgis K. Venšlovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland 3, O.
Išdo Globėjas—Vincas Abramaitis, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. Kvotėjas—Dr. Wm. Christian, 1719 N. Main Ave., Scranton 8, Pa.

Redaktorius—Matas Zujus, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

Leokadija Zemaitytė, 1419 N. Main Avenue, Scranton, Pa.
Kazys D. Rubinas, 10593 Edbrocke Avenue, Roseland, Ill.
St. Petruskevičius, 304 S. Beech St., Mt. Carmel, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

Stasys K. Lukoševičius, 281 St. Fourth St., Brooklyn 11, N. Y.
Juozas K. Encheris, 4401 S. Mozart St., Chicago, Ill.
Juozas Batvinskis, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.

TEISMO KOMISIJA

Albina Poškienė, 6606 So. Washnaw Avenue, Chicago, Ill.
Vincas Stepulis, 256 Battle Avenue, Exeter, Pa.
Kun. Vyto Zemaitis, 258 Sloucm St., Kingston, Pa.

ŠVIETIMO KOMISIJA

Kun. Pranas M. Juras, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.
Juozas B. Laučka, 857—149 Street, Jamaica, N. Y.
Aleksandras Alekšis, 76 Center St., Waterbury, Conn.

LABDARYBĖS KOMISIJA

Marijona Šrupšienė, 6733 S. Campbell St., Chicago, Ill.
Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
Petronė Baltrušaitienė, 1105 N. Main Ave., Scranton, Pa.

JAUNIMO KOMISIJA

Leona Bagdonaitė, 68 Elm St., Plymouth, Pa.
Vincas Matkevičius, 235 Mosier St., Nanticoke, Pa.
Jurgis Plitnikas, 55 Pierce St., Plymouth, Pa.
Nelė Didžiūnaitė, 12 Phillips St., Buttonwood, Wilkes-Barre, Pa.
Peter J. Martin, 8117 Balfour Ave., Allen Park, Michigan

KING'S COLLEGE, WILKES-BARRE, PA., PAKVIETĖ DR. CIRTAUTĄ PROFESORIAUTI

Dr. Klaudijus K. Cirtautas

Dr. Klaudijus Kazys Cirtautas yra gimęs 1915 m. sausio 18 d. Kvedarnos parapijoje, Lietuvoje. Studijavo filosofijos, pedagogikos, psichologijos ir germanistikos mokslus Braunsbergo, Breslau, Grazo, Vienos ir Prahos universitetuose.

1943 m. apgynė dizertaciją apie Stasio Šalkauskio filosofinę pedagogiką (Die philosophische Pedagogik von Stasys Šalkauskis) ir gavo filosofijos daktaro laipsnį.

1947 m. parašė mokslinį veikalą vokiečių kalboje apie mora-

linį auklėjimą (Das Problem der moralischen Bildung) ir habilitavosi Erlangen'o (Vokietijoje) universitete. Čia profesoriavo, vadovaudamas pedagogikos mokslų katedrai, ligi 1950 m. pabaigos. Tuo pačiu metu buvo profesorius ir Bambergo filosofijos-teologijos aukštojo mokykloje.

1950 m. išleido Vokietijoje knygą: "Benamio Portretas" (Portrait des Heimatlosen.) Vokiečių ir austrų spaudoje pripažino šią knygą geriausia studija apie žmogų, išsiblokštą iš tėvynės. Jo nauja knyga lietuvių kalboje jau yra spausdinama Worcester'ly, "Amerikos Lietuvis" spaustuvėje. Jos vardas—"Skausmo pergalė."

Dirbdamas m o k s l i n i j darbu, dr. Cirtautas nepamiršo ir lietuvių visuomeninės veiklos. Jo būta apie metus laiko Weiden'o lietuvių stovyklos komiteto pirmininku, Erlangen'e ėjo Lietuvių Raudonojo Kryžiaus įgaliotinio pareigas, kalbėjo dažnai lietuvių visuomenei, ypač jaunimui švietimo ir tautiško klausimais. Kaip vokiečių universiteto profesorius, jis yra itin daug padėjęs lietuviams studijuojantiems Vokietijos universitetuose.

1950 m. gruodžio mėn. atvyko į Amerika, paėmęs metams atostogų iš universiteto. Čia aplankė savo gimines, draugus ir žymesnes švietimo bei mokslo įstaigas.

RENGIA VAKARIENĖR FESTIVALĄ

Plymouth'o Šv. Kazimiero parapijos moterys rengia vakarienių ir rudeninį festivalą rugsėjo 16, 1951, parapijos svetainėje, 68 Chestnut St., Plymouth, Pa. Pradžią 4 P. M. Vakarienių ir festivalo komitetas: pirmosios eilės—Mrs. Mary Sampson, Mrs. Agnes McCloskey, Mrs. Stella Baltrushaus, Mrs. Natalie Kotch, Mrs. Carmela Arbecheški, Mrs. Marie Oblick, Mrs. Lottie Ar-

becheki; antrosios eilės—Mrs. Julia Krieger, Mrs. Mary Budrewicz, Mrs. Regina Gardzalla, Mrs. Albina Durkish, Mrs. Stella Pataluna, Mrs. Leona Krystofosky, Mrs. Anna Galchfski, Mrs. Frances Akromas.

Regėjų komitetas ir vietos klebonas kun. A. J. Sinkevičius kviečia visus parapijiečius ir svečius dalyvauti.

PADĖKA

Rugpjūčio mėnesio 26-tą dieną, Juozapo Marijos Viloje, Newtown, Pa., įvyko pirmas Švento Kazimiero Akademijos Remėjų (Rytinių skyrių) seimas.

Seime dalyvavo atstovai ir svečiai iš Philadelphijos, Shenandoah, Minersville, New Philadelphia, Seltzer City, Gilberton, Mount Carmel, Frackville, Easton ir kitų apylinkės miestelių. Visais atžvilgiais seimas buvo džiuginančiai sėkmingas.

Pilnai suprantame ir giliai įvertiname mūsų remėjų, geradarių ir prietelių didį pasiaukojimą Sešelių reikalams, todėl iš gilumos širdies tariame tikrai lietuvišką nuoširdų acū. Dėkojame gerb. dvasiškiams—prelatui L. Tulabai, kun. J. Karaliui, kun. J. Cepukaičiui, kun. L. Valančiui, kun. V. Martusevičiui, kun. J. Gaudinskiui, kun. P. Vasiliauskiui ir kun. J. Juozevičiui.

Dėkojame poniam A. Nausėdieniui, ARD centro pirmininkei, kuri iš Chicagos atvyko vadovauti pirmajam seimui. Ponia Nausėdienė kukli, bet patraukli asmenybė inėšė ne tik entuziazmo, bet gilaus noro pasižvesti dideliems darbams. Dėkui Chicagos ARD skyriams už sveikinimą ir aukas.

Dėkojame ARD rytinių valstybių skyriams už dalyvavimą ir paramą. Ypatingas acū Šv. Jurgio parapijos, Shenandoah, skyriui už didelę \$1,200.00 auką. Šis pirmas seimas davė \$3,046.00 aukų.

Giliai dėkojame Vilos alumnietei poniam V. Supa už atvykimą ir už meninę dalį. Ši poniasavo gražiomis dainelėmis palinksmo svečius.

Pirmas rytinių valstybių ARD seimas padarė gilų įspūdį ir jis pasiliks ne tik istorinis, bet ypatingai pakilią dvasią kilniems darbams. Tad, reikšdamas gilia padėką maldaujame Viešpatį suteikti visiems gausų atlyginimą. Mūsų maldos kasdien siunčiamos į dangų ir maldauja Galybių Viešpatį laiminti visus mūsų remėjus ir geradarius.

Švento Kazimiero Seserys (Vila Juozapo Marijos)

'PER ŠVIESĄ Į LAISVĘ'

PLB Vokietijos Krašto Valdyba (21a, Bad Salzufflen Baumstr. 17, Germany) artimiausiu laiku išleids lietuviškoms varg mokykloms išlaikyti specialius zenklelius. Zenklelyje vaizduojama "Motinos Mokykla" su įrašu "PER ŠVIESĄ Į LAISVĘ." Zenkleliai bus trijų spalvų. Jų kainos 5, 10, 50 smulkiųjų kiekvienos šalies piniginių vienetų. Zenklelius galima klijuoti šalia pašto ženklų laiškuose, pasilikti kaip atmintį XX amžiaus lietuviškajai varg mokyklai tremtyje ir pan. Zenkleliai bus platunami visame pasaulyje lietuviškosiose kolonijose, 35% už zenklelius gautų sumų bus paliekama atitinkamų kraštų varg mokyklų reikalams, o 65% zenklelių leidėjai—PLB Vokietijos Krašto Valdyba—lietuviškosioms tremties varg mokykloms išlaikyti ir zenklelių leidimo išlaidoms, ekspedicijai bei kit. padengti.

PLBVKVI

Bed Salzuffle, Vokietija.

Lietuvos skautus Pasaulio Skautų Jamborėję Bad Ischl, Austrijoje atstovauja 12 parinktų Vasario 16 gimnazijos moksliečių-skautų.

Isigykite virimo knygą "TAUPIOJI VIREJA"

Knyga paruotė p. H. Mačiulytė-Daugirdienė.

"TAUPIOJI VIREJA" patiekia 300 įvairių valgių gaminimo receptų, daugumą pačios autorės išbandytų. Joje rasime, kaip pasigaminti mūsų mėgiamuosius lietuviškus valgius ir lietuvišką krupniką.

Knyga įrišta plastika. Ją atidarius, ji neužsiverčia. Tai šeiminiškoms sudaro didelį parankumą. Knygos kaina \$2.00.

Užsakymus siųskite: "EGLUTES" Administracija, P. O. Box 22, Brockton, Mass.

DUODA MUZIKOS PAMOKAS

Kompozitorius Vaclovas Ramanauskas, 460 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa., baigęs Kauno valstybinę konservatoriją, turys ilgametį muzikos mokymo patyrimą, dirbęs šioj srity Lietuvoj ir Švedijoj (Švedų švietimo tarnybos paskyrimu Vesteros muzikos mokykloj ir Stockholme). Pradeda duoti piano, muzikos teorijos, harmonijos bei balso lavinimo (nustatymo) pamokas.

Lietuvių vaikučių tėvai prašomi pasistengti suteikti galimumo savo vaikams mokytis muzikos paslapčių. Juk yra žinoma, kad šiąja vyraujančia meno šaka suteikiama sau ne vien tik materialinį užtikrinimą—muzika lavina, džiugina, stiprina asmens vidaus pasaulį ir suteikia pirmumą išgarsinti savo tėvynės vardą.

Kas jaučiate patraukimą ir galite, pradėkite muzikos pamokas. Lengvas ir greitas metodas. Užsirašyti 460 E. South St., Wilkes-Barre.

BERTAININIS LRKSA 4-TOS APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Svarbus bertaininis LRKSA 4-tos Penna apskrities susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 30-tą. Šv. Antano parapijos svetainėje, Forest City, Pa.

Pradžią 2:30 P. M. Visos kuopos, priklausančios prie apskrities, prisiųskite savo atstovus. Turėsime svarbių reikalų ir pasitarimų. Apskrities valdyba patieks metinio išvažiavimo raportą. Tarsimės apie atieties veiklą.

Forest City Šv. Antano parapijoje klebonauja nuoširdus Susivienijimo bičiulis kun. P. B. Paukštis. Jo dalyvavimas susirinkime prisidės prie rimtesnio reikalų apsvaistymo.

Kurios kuopos dar nepriklausote prie apskrities, malonėkite prisidėti. Priklausymas mažai kainuoja, o nauda labai didelė. Vienybėje—galybė.

Juozas Venšlauskas, pirm. Pranas Katilius, sekr.

KLAUSYKITES LITHUANIAN MELODIES
KIEKVIENA SEKMADIENI 3:00 iki 3:30 P. M.
RADIO STATION WPAG Ann Arbor, Michigan 1050—on Your Dial
1000 watt stotis tarnaujanti pietrytinei Michigan, šiaurinei Ohio, Indiana ir Kanadai.
Programos reikalais kreipkitės į RALPH VALATKA, 15756 Lesure Ave., Detroit 27, Mich. Telefonas VErmont 8-2968.

LRKSA 17 KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

LRKSA 17- kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 16-tą, tuoj po Sumos, Šv. Trejybės parapijos svetainėje, kamp. E. South ir S. Meade Sts., Wilkes-Barre.

Visi nariai bei narės prašomi šiame susirinkime dalyvauti. Vasara ir atostogos pasibaigė. Laikas visiems stoti į darbą mūsų organizacijos augimui ir palaikyti, kaip ir iki šiol mūsų kuopos veikimą gyvu.

Kviečia Valdyba

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuvių Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite P. g.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina \$4.00. Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais viršeliais, papuosta lietuviško stiliaus kryžiumi, 106 paveikslėliai, daug jų paimti iš Mišiolio. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenu 12. Litanių 16. Vainikų maldų "karunkelių" 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos lietuviškos maldos iš Mišiolio). Graudūs verkimai. Daug įvairių maldų su atlaidais. Visi poteriai.

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. Pr. M. Juras. 544 pusl. Kaina \$3.00.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisë kun. J. K. Mišauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kuniga maldose ir giedoti giesmės su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ZYMAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS
DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ, juodais aparais (originalė kaina \$1.50) .. \$1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) 50
MALDŲ VAINIKĖLIS, juodais aparais 40

Kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

A. A. Mirusiems

A. a. Juozas Kalėda (Caladie), gyv. 870 Miller St., Luzerne, Pa., numirė rugsėjo 8-tą, palaidotas rugsėjo 11-tą iš Šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko jauname amžiuje. Luzerneje jis išgyveno virš 50 metų. Paliko 4 sūnus, 3 dukteris ir brolių.

A. a. Antanas Novis, gyv. 48 Russell St., Edwardsville, numirė rugsėjo 5-tą, palaidotas rugsėjo 8-tą iš Kingstono Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Paliko žmoną, penkias dukteris, penkis sūnus ir tryliką anūkų. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko 55 metai atgal.

A. a. Jonas Piešaitis, gyv. 165 Boland Ave., Lee Park, numirė rugsėjo 6-tą, palaidotas rugsėjo 10-tą iš Plymouth'o Šv. Kazimiero bažnyčios St. Mary's kapinėse, Hanover Township. Paliko žmoną ir brolių Vinca gyv. Montreal, Canada. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko 1901 metais ir įsikūrė Hanover Township. Jis buvo kontraktorius ir namų statytojas.

NUMIRĖ ANTANINA BERTULIENĖ

BROOKLYN, N. Y.—Rugpjūčio 17-tą, 1951, numirė ilgametė LRKSA 115 kuopos narė Antanina Bertulienė, 71 metų amžiaus. Iškilmingai palaidota iš Šv. Jurgio bažnyčios parapijos kapinėse.

Velionė buvo gimus Lietuvoje, į šią šalį atvyko apie 48 metus atgal. Paskutinius tris metus gana sunkiai sirgo ir neteko regėjimo.

Liūdesy paliko vyrą Joną, du sūnus ir dukterį. 115 kuopa už jos vėlę užprašė Šv. Mišias.

Amžiną atilsį suteik jos vėlei, Viešpatie! Seimai ir giminėms pareiškiamo giliausią užuojautą!

M. Kučinskas, 115 kp. sekretorius

IŠ VIETINĖS SPAUDOS

Philadelphia, Pa.—Paskiausiose lenkų savaitraščių "Gwiazda" ir ukrainiečių dienraščio "Amerika" laidosė tilpo žinutė apie tai, kad mūsų viengentė ponia Albina Cebatorienė įgijo Popiežiaus Palaiminimo Diplomą už jos uolia ir nenuilstamą veiklą tėvynės Lietuvos ir Katalikų Bažnyčios gerovei.

Beje, "Gwiazda" paskiausioje laidoje patalpino eiluoatą užuojautą skiriamą kompozitoriui Juozui Žilevičiui, jo dukrai ir jo švogeriui, kunigui Pranui Vasiliauskiui dėl a. a. ponios Viktorijos Vasiliauskaitės Žilevičienės mirties. Zvalgė

RUDENINIS PIKNKAS LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

(GEGUŽINĖ)

BINGHAMTON, N. Y.—Šeštadienį, rugsėjo (Septemter) 15, 1951, Antano Lėpos vasarietėje, Conklyn, N. Y., Binghamton'o Lietuvių Taryba rengia rudeninį pikniką (gegužinę). Pradžią 12 valandą dieną. Visi Binghamtono ir apylinkės lietuviai prašomi atvykti ir dalyvauti šiame rudeniniame piknike ir tuo prisidėti prie Lietuvos laisvinimo darbo.

Be to galėsite maloniai pasivaizinti ir pašokti. Automobilistai esate prašomi sustoti A. Jakševičiaus kratuvelyje ir paimti norinčius vykti į pikniką.

Taipgi galite nuvykti ir busais E. Conklin No. 16 ir 18; išlipkite Conklin Ave. ir River Boulevard ir eikite į paupį.

Pastaba: Jeigu lytu, tai piknikas įvyks sekmadienį, rugsėjo (Septemter) 16-tą.

Nuoširdžiai kviečia visus B. L. Taryba

DUTKEVIČIAUS IR MISS MANTELLO SUTUOKTUVĖS

SHAMOKIN, Pa.—Rugpjūčio 25-tą Šv. Mykolo bažnyčioje kun. J. P. Klimas sutuokė Miss Gloria Marie V. Mantello su Albertu Dutkevičium. Palydovų pulką sudarė Miss Genevieve Kynauskas iš Mount Carmel, Miss Geraldine A. Andrusko iš Philadelphijos, Felix Kulbacki ir Robert Dutcavich. Jaunąja prie altoriaus palydėjo tėvas Edvardas Andriūška.

Šliūbo laiku vargonais grojo Mrs. Eva Omlor, solo giedojo Mrs. Margarieta Balčiūnienė ir Mrs. J. Washville.

Vedybinė puota įvyko St. Anthony Hall, Brady.

Sugrįžę iš po vedybinės kelionės jaunavedžiai apsigyveno Griggstown, N. J.

Jaunavedžiams linkime viso geriausio!

Philadelphia, Pa. Pavadavo

Viengentis Stasys Maslauskas rugsėjo 2-ą taip buvo užimtas, kad negalėjo sekretoriauti L. R. K. S. A. 20-tos kuopos susirinkime. Tačiau susirinkimas įvyko, nes jį malonėjo pavaduoti viengentis Dominikas Earaminas. Už ką ausipelnė nuoširdų acū.

Senas Jurgietis

Sv. Misijos

Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, prie 19-tos ir Wallace gatvių, įvyks Šv. Misijos. Pirmą savaitę—nuo rugsėjo (Sept.) 17 iki 23 d.—lietuviškai; o antną savaitę—nuo rugsėjo (Sext.) 24-os iki 30 d.—angliškai. Šv. Misijų pamaldos 9-tą valandą rytais ir 8-tą valandą vakarais. Šv. Misijų vedėjas ir pamolininkas kun. Aukštikalnis, S. J. Kviečia- me skaitlingai dalyvauti.

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Marijos parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, dalyvaukite.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Antano parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Trejybės parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, malonėkite dalyvauti.

LUZERNE, Penna.—28-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną, Mookačio svetainėje. Pradžią 1 P. M.

SUGAR NOTCH, Pa.—46 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

CAMBRIDGE, Mass.—127 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną, tuoj po paskutinių Mišių, Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos svetainėje.

PITTSBURGH, Pa.—183-čios kuopos susirinkimas bus rugsėjo 16-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

VIENINGAS PASAULIS, PASALINS KARUS! Taip sako ir rašo "Lietuvių Naujienos", mėnesinis žurnalas. Kaina \$2.00 metams.

"LIETUVIŲ NAUJIENOS" 332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

LIETUVIŲ BANKE

DAUG REIKALŲ GALIMA ATLIKI Pinigų taupymai yra po Federal Insurance Corp. globa. Kiekviena knygutė iki \$10,000.00 J. V. valdžios apsaugota.

Paskolos perkant arba statymui namų.

Čia galima užsimokėti už gasą, elektrą, išsipirkti čekius, money orders, arba rengiantis į kelionę—traveling čekius (checks) ir kitokiais reikalais gausit patarimų.

VALANDOS: nuo 9:30 iki 3 val. po pietų. Trečiadieniais (seredomis) iki 12 val. Šeštadieniais (subatomis) iki 1 v. po pietų

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N
6712 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO HE. 1-2498

Metinis LRKSA Ketvirtos Penna. Apskrities

IŠVAŽIAIMAS

Sekmadienį Rugsėjo = Sept. 23, 1951 ROCKY GLEN PARKE